

Aan de gemeenteraad van de gemeente Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	133605
Uw kenmerk:	-	Contact:	Mw. K. Spionjak
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	0180- 698 726
		E-mailadres:	k.spionjak@ridderkerk.nl
		Datum:	

18 DEC 2019

Betreft: stand van zaken uitrol beleidsplan "Afval en Grondstoffen Ridderkerk"

Geachte raadsleden,

Met deze informatiebrief willen wij u graag informeren over de huidige stand van zaken van de uitvoering van het beleidsplan "Afval en Grondstoffen Ridderkerk 2019-2023". Dit doen wij aan de hand van diverse onderwerpen. Wij gaan o.a. in op de start van het proces van het nieuwe afvalbeleid, relevante cijfers, het maatwerk dat is geleverd en verschillende inhoudelijke onderwerpen.

Start proces nieuwe afvalbeleid

Op 21 maart 2019 is het beleidsplan "Afval en Grondstoffen Ridderkerk 2019-2023" door uw raad vastgesteld. U heeft daarmee een keus gemaakt voor een duurzaam inzamelsysteem waarbij inwoners maximale service krijgen, het scheidingspercentage van het restafval sterk wordt verhoogd en de afvalstoffenheffing laag blijft ten opzichte van de situatie als er geen keuze zou zijn gemaakt.

Op 16 juli 2019 hebben wij het uitvoeringsplan "Afval en Grondstoffen Ridderkerk 2019-2023" vastgesteld en bent u middels een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. In dit uitvoeringsplan worden alle stappen beschreven die in 2019 en 2020 gezet moeten worden om de beoogde resultaten te behalen.

Voor de zomervakantie hebben alle inwoners een brief gekregen waarin zij geïnformeerd zijn over de planning van de invoering van het nieuwe afvalinzamelsysteem. In september zijn we gestart met de uitgifte en omruil van de minicontainers aan huis in de laagbouw. Dit heeft in totaal 4 weken geduurd. De inwoners zijn vooraf geïnformeerd met een brief waarin praktische informatie stond omtrent de inname van de oude minicontainers en het verstrekken van de nieuwe minicontainers. Om alles in goede banen te leiden heeft de NV BAR Afvalbeheer voorafgaand aan de uitgifte van de minicontainers, per wijk, vijf inloopavonden georganiseerd. Tijdens deze avonden zijn de inwoners geïnformeerd over hoe het nieuwe inzamelsysteem werkt. Ten slotte is in september de eerste krant van Duurzaam Ridderkerk verschenen en de tweede krant onlangs met alle informatie overzichtelijk op een rijtje.

Cijfers uitgereikte en ingenomen containers

Aantal uitgereikte en gechipte containers:

Fractie	Aantal
GFT	12.300
PAPIER	11.559
PMD + REST	11.943
Totaal 35.802	

Aantal weigeringen:

Fractie	Aantal
GFT	109
PAPIER	486
PMD + REST	197

In vier weken tijd zijn bijna 36.000 minicontainers uitgereikt. Sommige inwoners hebben een mini-container geweigerd. Voor papier was dat ongeveer 4%. Voor GFT ligt dit onder de 1% en voor PMD+rest op ongeveer 1,5%. Sommige inwoners hebben extra minicontainers voor GFT aangevraagd en gekregen.

In totaal zijn er 26.394 oude minicontainers ingenomen, waarvan er 21.643 herbruikbaar waren en konden worden verkocht en 4.751 bleken door een defect niet herbruikbaar maar konden worden gerecycled.

Eerste voorzichtige resultaten

In november 2019 is door de NV BAR Afvalbeheer voor het eerst papier in de uitgereikte minicontainers ingezameld. De opbrengst was daarbij 105.000 kilo. Dit is exclusief de inhoud van de ondergrondse containers. Ter vergelijking met vorig jaar november is dit afgerond 25.000 kilo meer. Hier worden nog geen conclusies aan verbonden, maar het is wel een zeer positief resultaat.

Geleverde maatwerk

Het beleidsplan "Afval en Grondstoffen" is gemaakt voor alle inwoners van Ridderkerk. Toch blijkt vaak in de praktijk dat door allerlei omstandigheden maatwerk nodig is. Hieronder staan een aantal voorbeelden van dat maatwerk:

- Inwoners met grote tuinen hebben op verzoek, kosteloos, extra GFT-containers gekregen.
- Gestapelde bouw is aangemerkt als hoogbouw en de voorzieningen die daarbij horen zijn in principe ondergrondse containers. Ridderkerk heeft veel gestapelde bouw waarvan de woningen op de begane grond een tuin hebben. Volgens het nieuwe beleid krijgen deze woningen geen GFT-containers, het is immers hoogbouw. Wij kregen echter zo veel aanvragen voor GFT-containers dat we hebben besloten de inwoners de gevraagde GFT-containers op verzoek te verstrekken.
- Er zijn inwoners die vanwege medische redenen in aanmerking komen voor maatwerk. Bijvoorbeeld geen mini-containers maar juist de mogelijkheid creëren om gebruik te maken van de ondergrondse container of precies andersom.
- Ook krijgen inwoners die een fysieke beperking hebben, hulp van medewerkers van wijkbeheer of vrijwilligers om bijvoorbeeld de minicontainer voor hen buiten te zetten.
- Op 31 oktober jl. is er een speciale bijeenkomst voor VVE's georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst hebben VVE's kunnen aangeven tegen welke aspecten van het nieuwe beleid zij aanlopen. Het vervolg van deze bijeenkomst is dat met iedere VVE die dit wenst wordt gesproken over een mogelijke maatwerkoplossing.
- Met de woningbouwcorporaties worden nog maatwerkafspraken gemaakt. Er zijn in Ridderkerk veel gebouwen van woningbouwcorporaties die bijvoorbeeld nog een stortkoker voor GFT-afval hebben. Dit is een verouderd systeem waarin het afval -ongescheiden- in gegooid wordt en opgevangen in een grote container. We willen in samenwerking met de

corporaties deze inpandigte inzameling uitpandig maken. Gesprekken hierover worden in 2019 nog gepland.

Toegangscontrole en -pasjes

In alle ondergrondse containers en GFT-cocons wordt een toegangscontrolesysteem gemonteerd. In december worden pasjes verstrekt aan alle inwoners in de hoogbouw. In een eerder stadium van de uitrol van het beleidsplan "Afval en Grondstoffen" is gecommuniceerd dat alle inwoners een nieuw pasje zouden krijgen, dus ook de inwoners van de laagbouw en de lintbebouwing, zodat ook zij gebruik kunnen maken van de ondergrondse containers voor papier/karton. Op basis van voortschrijdend inzicht is inmiddels besloten dat deze inwoners geen nieuwe pasjes krijgen. Zij hebben immers minicontainers aan huis. De inwoners die de papiercontainers hebben geweigerd omdat ze verwachten gebruik te kunnen blijven maken van de ondergrondse papier/karton container, kunnen alsnog, kosteloos, een minicontainer voor papier/karton krijgen. In specifieke gevallen kunnen zij wel een pasje aanvragen. Of dit wordt verstrekt is ter beoordeling van de NV BAR Afvalbeheer.

Plaatsen GFE-cocons/GFE-box uitreiken

De GFE(T)-cocons (Groente-, Fruit- en Etensoverblijfselen (Tuinafval)-cocons) zijn eind november in Ridderkerk geplaatst. Dit zijn bovengrondse containers voor GFE(T)-afval voor de hoogbouw. Tegelijkertijd is de NV BAR Afvalbeheer begonnen met het uitreiken van 12.500 GFE-boxen. Deze zijn bedoeld om inwoners in de hoogbouw te helpen om hun groente-, fruit- en etensoverblijfselen makkelijk te scheiden. Deze box kunnen inwoners op het aanrecht of in een keukenkastje plaatsen om hun groente-, fruit- en etensoverblijfselen in te bewaren gedurende de dag. Wanneer de box vol zit kunnen ze de GFE(T)-resten kwijt in de GFE(T)-cocon in hun buurt.

Afvalstoffenverordening

Het proces rondom de verordening is aangepast in verband met de verplichte zienswijzeprocedure welke vóór vaststelling van de verordening in de raad dient plaats te vinden.

Het proces van de verordening zal als volgt lopen:

5 november 2019	College besluit de ontwerp afvalstoffenverordening acht weken ter inzage te leggen.
21 november 2019	Start zienswijzeprocedure.
16 januari 2020	Einde zienswijze.
16 - 31 januari 2020	Verwerking zienswijze en opstellen nota van antwoord.
3 maart 2020	Behandeling in college van B&W van de ontwerp afvalstoffenverordening met nota van antwoord en eventueel aangepaste verordening.
2 april 2020	Commissie Samen wonen.
16 april 2020	Raadsvergadering, besluitvorming verordening.

Afval ophalen maatschappelijk middenveld

Vanuit de wettelijke inzamelingsplicht van gemeenten voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is het stimuleren van afvalscheiding door de gemeente logischerwijs gericht op huishoudens. Landelijk wordt echter steeds meer erkend dat een geslaagde afvalscheiding (van huishoudelijke afvalstoffen) er bij gebaat is als afvalscheiding op meerdere plaatsen binnen de samenleving gemeengoed wordt. Als burgers hun afval thuis scheiden, dan is het logisch dat zij dit ook op het werk, op school, bij een vereniging of op straat doen.

Helaas is het wettelijk gezien nog niet mogelijk om met het huishoudelijk afval, ook het afval op te halen bij scholen, kerken en verenigingen. Volgens de Wet Markt en Overheid wordt dit afval gezien als bedrijfsafval. Gemeenten hebben alleen een wettelijke verplichting om huishoudelijk afval in te zamelen en verantwoord te laten verwerken, maar geen inzamelingsplicht voor bedrijfsafval. Sterker nog, de wet staat niet toe dat gemeentelijke organisaties (of de uitvoerende semi-publieke organisaties zoals in ons geval de NV BAR Afvalbeheer) de concurrentie aangaan met private marktorganisaties. Doen wij dit wel dan wordt dit juridisch aangemerkt als concurrentievervalsing en zijn wij in overtreding van de wet.

Op dit moment is de brancheorganisatie van de afvalinzamelbedrijven, de NVRD, in overleg met het ministerie van Financiën en Deloitte om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om afval op te halen bij scholen. Zij zijn niet in overleg over het mogelijk maken van ophalen van afval bij kerken en verenigingen. Om het afval bij scholen op te halen moeten we als gemeentelijke organisatie aan een

aantal wettelijke en fiscale voorwaarden voldoen. In de nieuwe afvalstoffenverordening is de mogelijkheid wel reeds gecreëerd om uiteindelijk, na goedkeuring door het ministerie, het afval bij scholen op te halen. Een besluit van het ministerie wordt in de loop van 2020 verwacht.

Nederland Schoon

Tijdens de Commissie Samen wonen op 7 maart 2019 is afgesproken dat wethouder Japenga de actie om kleine flesjes uit het afval te krijgen met NederlandSchoon zou bespreken. Dit gesprek heeft inmiddels plaats gevonden en daar is het volgende uitgekomen.

De aanpak "Flesjes in de Bak- zo doen we dat", is in september 2018 van start gegaan in vier pilot-gemeenten. Inmiddels wordt het project in gewijzigde vorm voortgezet. Er wordt nu meer aansluiting gezocht bij het "Gemeenteprogramma Zwerfafval" van NederlandSchoon in de integrale aanpak om zwerfafval tegen te gaan. Uit het gesprek met NederlandSchoon bleek dat zij meer aansturen op een structurele en integrale aanpak op het gebied van zwerfafval.

Om tot een structurele en integrale aanpak te komen zijn extra middelen nodig. Deze middelen zijn beschikbaar in de vorm van de subsidie 'Extra aanpak zwerfafval'. In Ridderkerk is, tot 2023, elk jaar een bedrag van circa € 54.000 euro beschikbaar. Voor een structurele en duurzame aanpak kiest de gemeente voor inzet op bewustwording en gedragsverandering bij inwoners. Daarmee sluiten we aan op het beleidsplan Afval en Grondstoffen. Door in te zetten op de extra aanpak van zwerfafval worden inwoners verder geholpen in het maken van keuzes voor een duurzame levensstijl. In 2019 is gestart met een effectief en duurzaam zwerfafvalbeheer.

Attero

Eind 2018 heeft de NV BAR Afvalbeheer een marktconsultatie uitgeschreven om te verkennen welke mogelijkheden de drie zelfstandige gemeenten hebben om per 1 januari 2020 het huishoudelijk restafval te (laten) verwerken. Uit deze marktconsultatie kwam naar voren dat een aanbesteding niet de enige mogelijkheid was om de opdracht tot verwerking van huishoudelijk afval te vergeven, maar dat een uitsluitend recht of quasi-inbesteding ook mogelijk was. De NV BAR Afvalbeheer ging hierbij uit van de best mogelijke totaaloplossing: het ging niet om uitsluitend de meest goedkope of de meest duurzame afvalverwerking, het ging om beide.

De meest efficiënte en duurzame oplossing is gevonden in de volgende samenwerking op basis van quasi-inbesteding, uitgaande van de huidige situatie waarin de gemeenten het (laten) inzamelen en verwerken van hun huishoudelijk afval hebben opgedragen aan NV BAR Afvalbeheer:

- NV BAR Afvalbeheer draagt de verwerking en nascheiding van het huishoudelijke afval van de gemeenten op aan IRADO, die op haar beurt het betreffende afval door Afvalsturing Friesland N.V. laat be- en verwerken.
- Hiertoe wordt NV BAR Afvalbeheer aandeelhouder van IRADO.
- Het afval kan vervolgens verwerkt worden bij Afvalsturing Friesland N.V., waarmee IRADO een gunstig verwerkingscontract heeft en waar IRADO aandeelhouder van is.

Het afvalverwerkingsbedrijf Attero is het niet eens met deze werkwijze en heeft u in een brief, gedateerd 15 oktober 2019 met kenmerk U.19.00656, verzocht om de quasi-inbesteding van het huishoudelijk afval bij IRADO te stoppen en de verwerking via een Europese aanbesteding in de markt te zetten. Daarbij is Attero er in de brief van 15 oktober jl. van uitgegaan dat *de gemeente* aandeelhouder zou worden van IRADO. Dit is niet het geval. De NV BAR Afvalbeheer is voornemens aandeelhouder te worden bij Irado. Hiermee is de opdracht tot verwerking van het huishoudelijk afval via quasi-inbesteding vergeven en hieraan zal uitvoering worden gegeven. De NV BAR Afvalbeheer ziet geen reden om over te stappen naar een Europese aanbestedingsprocedure. Dit hebben zij Attero per brief van 12 november 2019 laten weten.

Inmiddels heeft Attero de gemeenten Ridderkerk, Albrandswaard en Barendrecht een WOB-verzoek gestuurd waarin ze helderheid willen krijgen over het proces.

AVR

Afvalverwerking Rijnmond (AVR) heeft de gemeenten Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard, de NV BAR-Afvalbeheer, Irado en Afvalsturing Friesland NV, op 15 november 2019 gedagvaard in een kort geding. Dit kort geding zal plaatsvinden op 14 januari 2020. De reden van de dagvaarding is dat

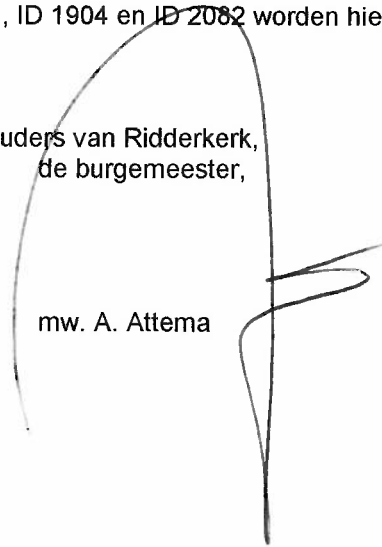
AVR, net als Attero, van mening is dat de quasi-inbesteding zoals onder het kopje "Attero" beschreven, niet rechtmatig is. Ook zij zijn van mening dat NV BAR Afvalbeheer Europees had moeten aanbesteden. De NV BAR Afvalbeheer is echter nog steeds de mening toegedaan dat de quasi-inbesteding volgens het aanbestedingsrecht juridisch correct is. Op 9 september heeft de NV BAR Afvalbeheer dit middels een brief aan AVR laten weten waarop AVR uiteindelijk heeft besloten bovenstaande partijen te dagvaarden.

De toezeggingen met nummers ID 1881, ID 1904 en ID 2082 worden hiermee als afgedaan beschouwd.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke *L.S.*

mw. A. Attema

